

Markus Niemelä / Lahden kaupunki

Viite: Lausuntopyyntö 27.8.2024

Asia: Puiden kaataminen Ulaaninkadun sotilashautausmaalla, Lahti

Lahden kaupunki suunnittelee puunkaatoa Ulaaninkadun sotilashautausmaan alueella (muinaisjäännösrekisterin tunnus *Hennalan sotilashautausmaa* 1000030911). Tarkoitus on kaataa alueella sijaitsevat, heikkokuntoiset/pystykuivat kuuset. Puut poistetaan turvallisuussyistä, sillä huonokuntoisina ne ovat vaarassa kaatua. Suunnitelmana on myös tehdä alueella risukon siistimisraivausta. Puiden kaataminen ja risukonraivaaminen toteutetaan aiempien kertojen tavoin siten, ettei maastolle aiheuteta painaamia tai vaurioita, myös hautapainanteet huomioidaan. Lisäksi suunnitelmana on tuoda Ulaaninkadulta ja Kenttätieltä lähtevien polkujen alkuun uudet luonnonkivet ohjaamaan alueelle kulkua. Lausuntopyyntöä kysytään myös museon kantaa uusien puuntaimien (esimerkiksi saarni, lehmus, jalava, tammi) istuttamisesta keväällä 2025. Tämä on tarkoitus suorittaa siten, ettei taimia istuteta hauta-alueelle ja istutuksessa käytetään noin 10 cm juuripaakkua: alueelle ei kaiveta suurempia istutuskuoppia. Hankkeesta on pidetty katselmus 12.6.2024 (museon arkeologi Esko Tikkala ja Lahden kaupungin metsäasiantuntija Markus Niemelä).

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Pystyynkuivuneiden puiden kaataminen ja risujen poisto voidaan toteuttaa alueella lausuntopyyntöön suunnitelman mukaisesti, maanpintaa vahingoittamatta. Kantojen maastarepiminen on kielletty, samoin työkoneiden kulkureitit on suunniteltava siten, ettei niillä kuljeta hautauksien alueella: puunkaato on metsätyökonetta käytettäessä suoritettava olemassa olevilta tieurilta käsin. Jalkatyönä suoritettava hakkuu ja risukon raivaus on hautauksien alueella sallittua, mutta sekin on suoritettava siten, ettei maanpinta vahingoitu. Risut ja puujäte tulee poistaa alueelta hankkeen päätteeksi. Museo suosittaa hakkuut suoritettavaksi talviaikaan, kun maanpinta on jäässä ja lumipeitteen suojaama. Museo voi pyynnöstä virkatyönään valvoa suunnitellun puunkaadon hautausten alueella.

Esteitä puiden istuttamiselle lausuntopyyntöä mainitulla tavalla ei arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ole. Myös polkujen alkuun voidaan sijoittaa uudet luonnonkivet ohjaamaan kulkua katselmuksessa (12.6.) sovitun mukaisesti.

Museo suositaa Lahden kaupungille hoitosuunnitelman laatimista Hennalan sotilashautausmaan alueelle. Kyseessä on lähihistoriallisesti merkittävä ja harvinainen muinaisjäännekohte, joka hoitamattomana on vaarassa rapistua. Hoitosuunnitelman myötä turvataan alueen ja kaavassa suojellun vanhan kappelin/tsasounan säilyminen. Alueellinen vastuumuseo auttaa pyynnöstä hoitosuunnitelman laatimisessa ja hoitoluvan hakemisessa.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Museo suosittelee kaadettavien puiden tilalle istutettavaksi sekametsään sopivaa, luonnonmukaista puustoa. Istutuksissa tulee käyttää alueelle tyypillisiä puulajeja, sekä havu- että lehtipuita. Alueen istutuksissa tulee huomioida sen metsäisen luonteen säilyminen.

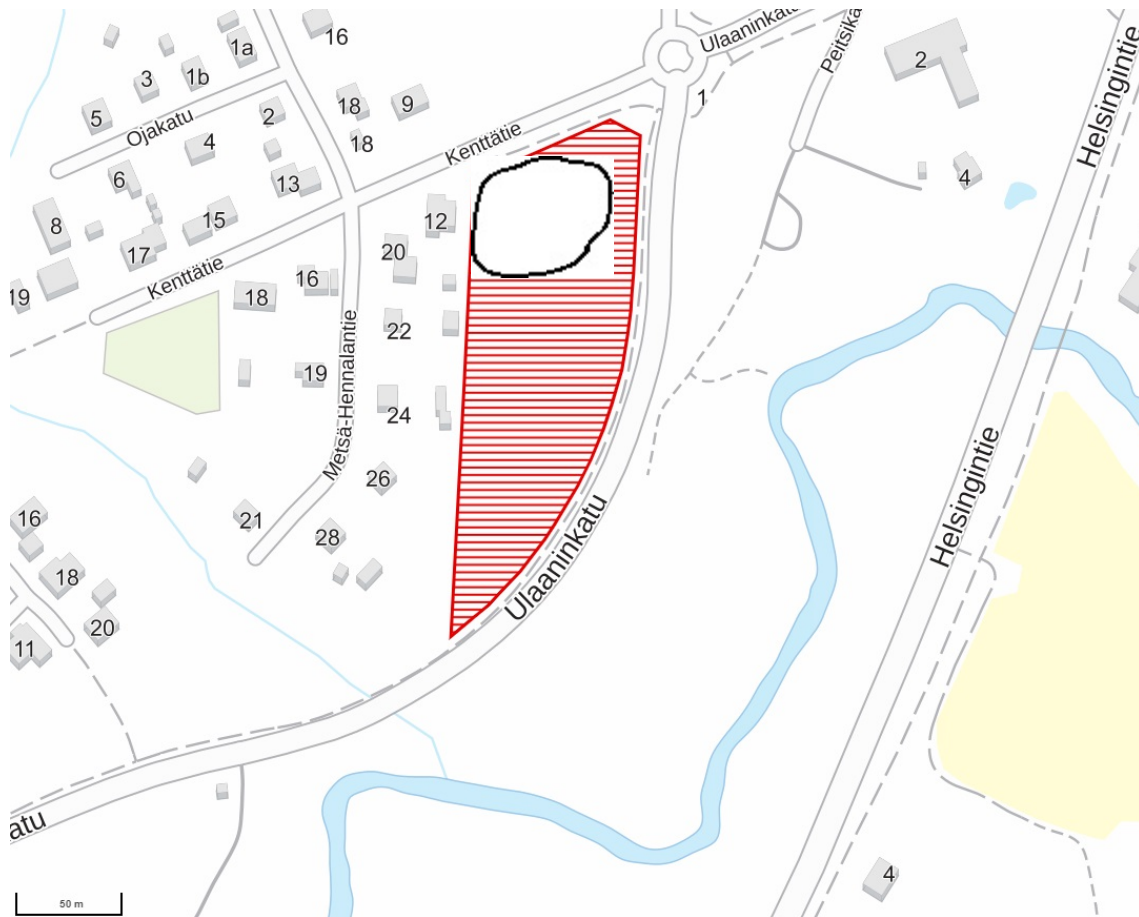
Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Roosa Norrlin

Liitteet: Karttaliite

Tiedoksi: Museovirasto, ELY-keskus

Karttaliite

Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Punainen rasteri = Hennalan sotilashautausmaan alue (muinaisjäännösrekisterin tunnus *Hennalan sotilashautausmaa* 1000030911). Mustalla viivalla on karkeasti hahmoteltu alue, jolta entuudestaan tunnetaan haudauksia/painauksia haudauksista.